

XIII RAAMATTU

Kysymys: Kuka on kirjoittanut Raamatun?

(Vastaus: Eri ihmiset eri aikoina ovat kirjoittaneet Raamatun tekstit Jumalan ja Pyhän Hengen innoittamina)

Jumalan ilmoitus, jonka pyhän Raamatun kirjat sisältävät, on kirjoitettu Pyhän Hengen innoituksesta. Kirkko pitää sekä Vanhaan että Uuteen testamenttiin valittuja kirjoja pyhinä ja kanonisina.

Jumala innoitti Raamatun kirjoittaneet ihmiset, joiden hän antoi käyttää omia kykyjään ja voimiaan. Jumalan vaikuttaessa heissä ja heidän kauttaan he toimivat Raamatun varsinaisina kirjoittajina merkiten muistiin kaiken sen ja ainoastaan sen, mitä Jumala tahtoi. Raamattu opettaa horjumattomasti, uskollisesti ja erehtymättömästi sen totuuden, minkä Jumala on meidän pelastuksemme vuoksi tahtonut saada Raamattuun kirjoitetuksi.

Raamattu on muodostunut vähitellen vuosisatojen kuluessa. Vanhimmat osat ajoitetaan ensimmäisen vuosituhannen alkupuolelle ennen Kristuksen syntymää. Vanhan testamentin sisältö vakiintui nykyiseen muotoonsa kuitenkin vasta vuoden 100 tienoilla jKr. Uuden testamentin kokoaminen alkoi myös samoihin aikoihin. Vuonna 367 kirkkoisä Athanasios Aleksandrialainen mainitsee kirjeessään Uuden testamentin 27 kirjan kokonaisuuden nykyisessä muodossaan. Lopullisesti Uuden testamentin rakenne vakiinnutettiin 390-luvulla kirkolliskokouksissa.

Kysymys: Mitä varten Raamattu on kirjoitettu?

(Vastaus: Raamattu on kirjoitettu, että Jumalan ilmoitus opittaisiin ja muistettaisiin ja että se säilyisi muuttumattomana sukupolvelta toiselle.)

Kristinuskon näkemyksen mukaan Raamattu on Jumalan ilmoitusta ja sisältää sanoman, jonka Jumala haluaa kertoa ihmiskunnalle. Jumala haluaa ilmoittaa ihmiselle itsensä ja tiettyjä asioita maailman, Israelin ja muiden kansojen historiasta, ihmisen syntisyydestä, sekä pelastuksesta Jeesuksen kautta. Pelastus on tie pois kadotuksesta yhteyteen Jumalan kanssa.

Voidakseen ilmoittaa itsensä ihmisille Jumala on puhunut heille inhimillisin sanoin. Hän ilmoitti Israelin kansalle salaisen tiedon itsestään, maailman luomisesta ja olemassaolon tarkoituksesta. Muinaiset juutalaiset eivät tunteneet Jumalaa vain kirjoista tai älymystön järkeilyjen perusteella, vaan omasta vuosisataisesta kokemuksestaan. Nooa, Aabraham, Iisak, Jaakob, Mooses, Elia ja muut vanhurskaat ja profeetat eivät vain mietiskelleet Jumalaa, vaan he saivat nähdä hänet omin silmin ja puhua hänen kanssaan kasvoista kasvoin. Kaikki tapaukset, joissa Jumala ilmestyy Vanhassa testamentissa, ovat luonteeltaan henkilökohtaisia. Jumala ei ilmesty ihmisille abstraktina voimana, vaan elävänä olentona, joka puhuu, kuulee, näkee, ajattelee ja auttaa. Jumala myös osallistui Israelin kansan elämään hyvin aktiivisesti. Hän kulki itse Israelin kansan edessä tulisena pylväänä, kun Mooses johdatti kansan Egyptistä luvattuun

maahan. Jumala pysyi kansan luona, oli tekemässä heidän kanssaan ja asui temppelissä, jonka kansa hänelle rakensi.

Uusi testamentti paljastaa lopullisen totuuden Jumalan ilmoituksesta. Kristus, Jumalan Sana on lihaksi tullessa Jumalan Poikana itse Vanhan testamentin profetioiden täyttymys, odotettu Messias.

Kysymys: Onko Raamattu yksi kokonainen kirja?

(Vastaus: Ei ole, sillä Raamattu jakaantuu Vanhaan ja Uuteen testamenttiin. Vanhassa testamentissa on 46 kirjaa ja Uudessa testamentissa 27 kirjaa, jotka kaikki ovat myös itsenäisiä kokonaisuuksia.)

Testamentti on Raamatun yhteydessä hieman harhaanjohtava sana, sillä testamentilla tarkoitetaan tässä tapauksessa "liittoa", sitovaa sopimusta ja molemminpuolista sidettä, joka on vahvistettu veren vuodatuksella. Testamentit kuvaavat siis vanhaa ja uutta liittoa, jotka Jumala on tehnyt ihmiskunnan kanssa. Vanha liitto tehtiin juutalaisen kansan kanssa, ja sen merkinä olivat ympärileikkaus ja uhritoimitukset. Uusi liitto tehtiin koko ihmiskunnan kanssa, ja sen merkinä on ristiinnaulitun ja ylösnousseen Jeesuksen vastaanottaminen Vapahtajaksi ja sen merkinä otettu kaste.

Vanha testamentti sisältää kertomuksen koko maailman luomisesta ja kertoo, miten Jumala valitsi Israelin omaksi kansakseen muiden kansojen keskuudesta ja miten hän johdatti kansaansa. Historiallisiksi kirjoiksi sanotaan tavallisesti Vanhan testamentin alkupuolen kirjoja 1. Mooseksen kirjasta Esterin kirjaan saakka. Tästä nimityksestä huolimatta ne sisältävät myös runoja, mietelmiä ja ylistyksiä sekä käskyjä ja ohjeita siitä, miten ihmisten tulisi elää, tärkeimpänä kymmenen käskyä. Historiallisten kirjojen jälkeen Vanhassa testamentissa seuraa joukko viisauksikirjoja, joista huomattavimpia ovat Psalmien-, Saarnaajan- ja Sananlaskujen kirja.

Vanhan testamentin loppupuolen muodostavat profeettakirjat, joissa on muun muassa ennustuksia tulevasta Messiaasta. Profeettakirjat on koottu niiden profeettojen julistuksesta, jotka toimivat Israelin ja Juudan alueilla 700–500 -luvulla ennen Kristusta.

Ortodoksisen kirkon käyttämään Vanhaan testamenttiin kuuluu joitakin sellaisia kirjoja, joita Suomen luterilaisen kirkon kustantamassa Raamatussa ei ole. Näitä tekstejä luetaan joidenkin suurten juhlien aattojen jumalanpalveluksissa.

Uusi testamentti käsittelee Vanhassa testamentissa luvatussa Messiaan eli Jeesuksen, ja hänen lähimpien seuraajiensa elämää ja tekoja. Uuden testamentin neljässä evankeliumissa kerrotaan, miten Jeesus eli ja opetti ja miten hänet tuomittiin kuolemaan. Evankeliumien lopussa kerrotaan siitä miten Jeesuksen vihamiehet saattoivat hänet ristinkuolemaan sekä siitä, miten hänet herätettiin kuolleista kolmantena päivänä, ja kuinka hän ilmestyi opetuslapsilleen ennustusten mukaan. Evankeliumeissa kerrotaan myös, miten Jeesus lähetti opetuslapsensa viemään ilosanomaa hänestä kaikkialle maailmaan.

Evankeliumien lisäksi Uusi testamentti sisältää ensimmäisen kristillisen historiateoksen eli Apostolien teot, kolmetoista apostoli Paavalin kirjoittamaa kirjettä, kahdeksan ns. yleistä kirjettä sekä Johanneksen ilmestyskirjan.

Kysymys: Miten Raamattua käytetään jumalanpalveluksissa?

(Vastaus: Esimerkiksi jokaisessa liturgiassa ja pyhissä toimituksissa sekä rukouspalveluksissa luetaan epistola ja evankeliumi. Ehto- ja aamupalveluksessa luetaan lukujaksoihin eli katismoihin jaettava Psalmien kirjaa sekä yksittäisiä psalmeja. Juhlien aattoina luetaan parimiateksteinä juhla-aiheeseen liittyviä Vanhan tai Uuden testamentin kohtia. Palveluksissa luettavat prokimenit ovat otteita psalmien jakeista. Useimpien jumalanpalveluksien tekstit sisältävät lyhyitä lainauksia tai viittauksia Raamatun teksteihin.)

Tehtävä: Etsikää kirkkokalenterista päivän epistolana ja evankeliumin kohta ja lukekaa tekstit pyhästä Raamatusta.